

**Утврђивање, обрачун и исплата накнаде
за коришћење ствари**

Члан 56.

За коришћење ствари из пописа, власнику ствари припада накнада у складу са тарифом, коју утврђује Влада.

Приликом предаје ствари, њихову тржишну вредност утврђује овлашћено лице или комисија коју образује корисник ствари.

Члан 57.

Власнику ствари припада накнада стварних трошкова за утрошену електричну енергију, телефонске импулсе, комуналне трошкове и трошкове за оштећења која су настала за време коришћења земљишта или објеката, према записнику из члана 44. став 5. ове уредбе.

V. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 58.

За време обуставе обавезе служења војног рока, одредбе ове уредбе које се односе на регрутну обавезу и обавезу служења војног рока примењују се на лица која добровољно желе да служе војни рок са оружјем у Војсци Србије, а остала лица подлежу обавези увођења у војну евиденцију и обавезу служења у резервном саставу, у складу са законом.

Члан 59.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-9940/2011
У Београду, 29. децембра 2011. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,
Ивица Дачић, с.р.

3042

На основу члана 45. став 2. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, број 36/09) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08 и 16/11), Влада доноси

УРЕДБУ

**о листи индустријских постројења и активности
у којима се контролише емисија испарљивих органских
једињења, о вредностима емисије испарљивих
органских једињења при одређеној потрошњи
растварача и укупним дозвољеним емисијама,
као и шеми за смањење емисија**

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овом уредбом прописује се листа индустријских постројења и активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења, вредности емисије испарљивих органских једињења при одређеној потрошњи растварача и укупне дозвољене емисије испарљивих органских једињења из постројења и активности, као и шеме за смањење емисија испарљивих органских једињења.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

1) *индустријско постројење* (у даљем тексту: *постројење*) је стационарна техничка јединица у којој се изводи једна или више активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења и било које друге технички повезане активности на истој локацији које имају утицај на емисије и загађење;

2) *постојеће постројење* је постројење које је пуштено у рад до дана ступања на снагу ове уредбе или постројење које је регистровано пре дана ступања на снагу ове уредбе, под условом да је постројење пуштено у рад најкасније годину дана од дана ступања на снагу уредбе;

3) *ново постројење* је постројење које је пуштено у рад или реконструисано после дана ступања на снагу ове уредбе;

4) *мало постројење* је постројење са потрошњом растварача утврђеном у овој уредби за мало постројење, за сваку врсту постројења појединачно;

5) *средње постројење* је постројење са потрошњом растварача која је већа од горње границе потрошње растварача утврђене у овој уредби за средње постројење и мања од потрошње која је прописана за постројење за које се издаје интегрисана дозвола;

6) *постројење за које се издаје интегрисана дозвола* је постројење које је предмет уређивања закона којим се утврђује интегрисано спречавање и контрола загађења животне средине;

7) *отпадни гасови* су гасови који садрже испарљива органска једињења или друге загађујуће материје, а који се емитују директно из процеса, без пречишћавања (непречишћен отпадни гас) или из уређаја за смањивање емисија у ваздух (пречишћен отпадни гас);

8) *фугитивне емисије* су емисије које нису испуштене у ваздух, земљиште и воду путем организованих и контролисаних испуста. Под фугитивним емисијама не подразумева се део растварача који је садржан у производима, осим ако у овој уредби није другачије назначено;

9) *укупне емисије* су збир фугитивних и контролисаних емисија отпадних гасова;

10) *смеша* је мешавина или раствор који се састоји од две или више супстанци;

11) *супстанца* је сваки хемијски елемент или његово једињење у природном стању или добијено у производном процесу без обзира да ли је у течном, чврстом или гасовитом облику;

12) *премаз* је смеша која садржи органске раствараче или друге смеше које садрже органске раствараче неопходне за његову правилну примену, а која се наноси на површину материјала у декоративне, заштитне или друге функционалне сврхе;

13) *лепак (адхезивно средство)* је смеша која садржи органске раствараче или друге смеше које садрже органске раствараче неопходне за његову правилну примену, а која се користи за спајање, односно лепљење појединих делова производа;

14) *мастило* је смеша која садржи органске раствараче или друге смеше које садрже органске раствараче неопходне за његову правилну примену, а која се приликом штампања користи за отискивање текста или слика на површину;

15) *лак* је провидни (транспарентни) премаз;

16) *потрошња* је укупна количина органских растварача унета у постројење (унос) у календарској години или било ком 12-месечном периоду умањена за количину која је сакупљена за поновну употребу;

17) *улаз* је количина чистих органских растварача и њихова количина у смешама који се користе приликом обављања активности, укључујући раствараче обновљене у постројењу и изван њега, који се урачунавају сваки пут када се користе за обављање активности;

18) *поновна употреба* је коришћење у техничке или комерцијалне сврхе органских растварача сакупљених из постројења, укључујући њихову употребу као горива, али искључујући коначно збрињавање тако сакупљеног органског растварача као отпада;

19) *контролисани услови* су услови под којима постројење ради тако да су сва испарљива органска једињења која се ослобађају током одвијања неке активности сакупљена и емитована на контролисан начин или из испуста или из опреме за смањивање емисија због чега емисије из тог постројења нису у потпуности фугитивне;

20) *покретање и заустављање постројења* је операција којом се нека активност, опрема или резервоар покреће или зауставља, односно доводи у стање рада или мировања. Промењливи услови рада у појединим фазама рада постројења не сматрају се периодима покретања или заустављања;

21) *органско једињење* је било које једињење које у свом саставу има угљеник и један или више следећих елемената: водоник, халогене, кисеоник, сумпор, фосфор, силицијум или азот, осим оксида угљеника и неорганских карбоната и бикарбоната;

22) *испарљиво органско једињење (VOC)* је било које органско једињење, укључујући и фракцију креозота, које на температури од 293,15 K има притисак паре 0,01 kPa или већи, или које има одговарајућу испарљивост под условима температуре и притиска у којима се примењује;

23) *органски растварач* је испарљиво органско једињење које у процесу не подлеже хемијској промени, а користи се самостално или у комбинацији са другим супстанцама у следеће сврхе:

– за растварање сировина, производа или отпадних материјала,

- као средство за чишћење којим се уклањају нечистоће,
- као растварач,
- као дисперзивно средство,
- за подешавање вискозности,
- за подешавање површинског напона,
- као пластификатор (омекшивач),
- као конзерванс;

24) *халогеновани органски растварач* је органски растварач који садржи најмање један атом брома, хлора, флуора или јода у молекулу;

25) *опасна материја* јесте супстанца или смеша која се може класификовати у једну или више класа опасности на основу њених физичко – хемијских својстава, својстава која утичу на живот и здравље људи, као и својстава која утичу на животну средину;

26) *емисија* је испуштање испарљивих органских једињења из постројења у животну средину;

27) *дозвољена емисија испарљивих органских једињења* је маса испарљивих органских једињења изражена као концентрација, проценат и/или ниво емисије, прерачуната на нормалне услове, која се не сме прећи у току једног или више одређених временских периода;

28) *масени проток* је количина испарљивих органских једињења која се испушта, изражена у јединици масе по часу (kg/h);

29) *материја* јесте супстанца или смеша;

30) *нормалан рад* су сви периоди рада постројења или обављања активности осим периода покретања и заустављања постројења и одржавања опреме;

31) *нормални услови* су услови при температури од 273,15 K и притиску од 101,3 kPa;

32) *двадесетчетворочасовни просек* је аритметичка средина свих валидних очитавања током 24-часовног периода нормалног рада;

– *испуст* представља структуру која се састоји од једног или више цевних токова који омогућавају пролаз отпадних гасова у циљу њиховог испуштања у ваздух;

33) *надлежни орган* је министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) или надлежни орган за послове заштите животне средине аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе у складу са законом;

34) *номинални капацитет* је максимални масени унос органских растварача у постројење изражен као дневни просек, уколико постројење ради под нормалним условима у складу са пројектованом снагом.

II. ИНДУСТРИЈСКА ПОСТРОЈЕЊА И АКТИВНОСТИ У КОЈИМА СЕ КОНТРОЛИШЕ ЕМИСИЈА ИСПАРЉИВИХ ОРГАНСКИХ ЈЕДИЊЕЊА

Члан 3.

Листа и опис активности на које се примењују одредбе ове уредбе дати су у Прилогу 1 – Листа активности, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Постројења у којима се обављају активности из става 1. овог члана и на које се примењују одредбе ове уредбе дата су у Прилогу 2 – Листа постројења, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

О постројењима из Прилога 2 ове уредбе, у којима се обављају активности које користе испарљива органска једињења и свакој његовој промени (реконструкцији) оператер води евиденцију и податке доставља надлежном органу, односно Агенцији за заштиту животне средине, сагласно члану 58. Закона о заштити ваздуха „Службени гласник РС”, број 36/09, (у даљем тексту: Закон).

Подаци из става 1. овог члана садржани су у Прилогу 3 – Подаци о постројењу које користи органске раствараче, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Податке из става 1. овог члана оператер новог малог и средњег постројења, доставља најкасније два месеца пре пуштања постројења у рад.

Оператер постојећег малог и средњег постројења, као и оператер постојећег постројења које подлеже издавању интегрисане дозволе а у оквиру којег се обављају активности на које се односе одредбе ове уредбе, податке из става 1. овог члана доставља за сваку активност у којој се прелази граница потрошње растварача наведена у Прилогу 2 ове уредбе.

Члан 5.

Реконструкцијом постојећег постројења сматра се знатна промена просечног дневног максималног масеног уноса органских растварача када постројење функционише на свом пројектованом излазном капацитету, под условима који не обухватају покретање и заустављање постројења и одржавање опреме, која доприниси повећању емисија испарљивих органских једињења за више од:

1) 25% за мало постројење које обавља активности наведене под редним бројевима 1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16. или 17. у табели Прилога 2 или активности наведене под преосталим редним бројевима у табели Прилога 2, са потрошњом растварача мањом од 10 тона годишње;

2) 10% за сва остала постројења.

Знатна промена је и било која промена која, по мишљењу надлежног органа, може имати значајне негативне утицаје на здравље људи или животну средину.

У случају да оператер изврши промене на постројењима која подлежу прибављању интегрисане дозволе примењују се услови дефинисани прописом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине.

Када постојеће постројење пролази кроз знатну промену или се на њега примењују одредбе ове уредбе први пут након неке знатне промене, онај део постројења код кога се дешава знатна промена посматра се или као ново постројење или као постојеће постројење, под условом да укупне емисије из целог постројења не прелазе оне емисије које би биле проузроковане да је део на коме се десила знатна промена третиран као ново постројење.

III. ВРЕДНОСТИ ЕМИСИЈЕ ИСПАРЉИВИХ ОРГАНСКИХ ЈЕДИЊЕЊА ПРИ ОДРЕЂЕНОЈ ПОТРОШЊИ РАСТВОРАЧА И УКУПНЕ ДОЗВОЉЕНЕ ЕМИСИЈЕ ИСПАРЉИВИХ ОРГАНСКИХ ЈЕДИЊЕЊА ИЗ ПОСТРОЈЕЊА И АКТИВНОСТИ

Члан 6.

Укупна потрошња органских растварача, у односу на коју се прописују вредности емисије испарљивих органских једињења, за било коју активност која се обавља у више од једног погона у постројењу, помоћном постројењу или процесу представља збир количина тог растварача потрошених у свим погонима у постројењу, помоћном постројењу или процесу.

Подаци о потрошњи органских растварача из става 1. овог члана односно о годишњем улазу и излазу испарљивог органског једињења из постројења воде се у складу са Прилогом 4 – Годишњи масени биланс растварача, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, сваке године за претходну годину и чува се две године.

Изузетно од става 2. овог члана, постојећа постројења, први годишњи масени биланс растварача израђују за период пре почетка примене ове уредбе, уколико располажу са потребним подацима.

Члан 7.

Опасне материје које су због садржаја испарљивих органских једињења класификоване као канцерогене, мутагене или токсичне по репродукцију а којима су додељена обавештења о опасности H340, H350, H350i, H360D или H360F или ознаке ризика R45, R46, R49, R60 или R61 биће замењене кад год је то могуће и у што краћем временском периоду мање штетним опасним материјама.

Члан 8.

У случају да, у одређеном постројењу или активности, збир масених протока свих испарљивих органских једињења која се

тамо користе, а наведена су у члану 7. ове уредбе, износи 10 g/h или више, дозвољена вредност емисије је до 2 mg/нормални m3.

У случају да, у одређеном постројењу или активности, збир масених протока свих халогенованих испарљивих органских једињења која се тамо користе, а којима су додељена обавештења о опасности H341 или H351 или ознаке ризика R40 или R68 износи 100 g/h или више, дозвољена вредност емисије је до 20 mg/нормални m3.

Став 2. овог члана примењује се и на материје које нису наведене у том ставу које спадају у органске материје I класе, а садржане су у пропису којим се уређују граничне вредности емисија загађујућих материја у ваздуху.

Испуштање испарљивих органских једињења наведених у ст. 1, 2. и 3. овог члана контролише се као емисија из постројења контролисаним условима, уколико је то технички и економски изводљиво ради заштите здравља људи и животне средине.

Испуштање испарљивих органских једињења којима су додељена обавештења о опасности или ознаке ризика из члана 7. ове уредбе морају се ускладити са граничним вредностима емисије у што краћем временском периоду.

Члан 9.

Оператер је дужан да предузме све неопходне мере предострожности у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења током периода покретања и заустављања постројења, у складу са чланом 45. став 1. Закона.

У случају када се обављају континуална мерења, оператер треба да обезбеди да:

1) ниједна од средњих вредности емисије у току 24-сатног нормалног рада постројења или активности, са изузетком покретања и заустављања постројења и одржавања опреме, не прелази дозвољену вредност емисије;

2) ниједна средња сатна вредност не прелази вредност која је 1,5 пута већа од дозвољене вредности емисије.

У случају појединачних мерења, сматра се да су задовољене вредности емисије испарљивих органских једињења ако:

1) свака од измерених вредности не прелази дозвољене вредности емисије;

2) ниједна средња сатна вредност не прелази вредност која је 1,5 пута већа од дозвољене вредности емисије.

Испуњеност услова из члана 8. ове уредбе проверава се на основу збира масених концентрација појединачних испарљивих органских једињења. У осталим случајевима, провера се врши на основу укупне масе органског угљеника који се емитује, осим ако другачије није наведено у овој уредби.

Дозвољено је долавање ваздуха отпадном гасу ради хлађења или разблаживања када је то технички оправдано, али се оно не узима у обзир приликом одређивања масене концентрације загађујуће материје у отпадном гасу тј. масена концентрација се одређује у неразблаженом гасу.

Оператер постројења чува податке о емисијама три године.

Оператер је дужан да на захтев Министарства достави тражене податке о емисијама, сагласно члану 58. Закона.

Члан 10.

Ради смањења емисије испарљивих органских једињења, у складу са чланом 45. став 1. Закона, оператер је дужан да обезбеди:

1) да су емисије испарљивих органских једињења из постројења у оквиру дозвољене вредности емисија у отпадним гасовима и вредности за фугитивне емисије, односно укупне дозвољене вредности емисија, као и да су испуњени други захтеви наведени у Прилогу 5 – Потрошња растварача и вредности емисија, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део и Прилогу 6 – Дозвољене вредности емисија у индустрији премазивања возила, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део; или

2) примену мера наведених у шеми за смањење емисија припремљеној у складу са Прилогом 7 – Шема за смањење емисија, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, под условом да се шемом за смањење емисија постиже смањење емисија једнако оном које би се постигло применом вредности емисија из тачке 1) овог члана.

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, у случају да оператер образложи надлежном органу да за појединачно постројење постизање дозвољених вредности емисије за фугитивне емисије није технички и економски изводљиво, надлежни орган може дозволити да емисије прелазе ту вредност емисије под условом да се не очекују значајни ризици по здравље људи и животну средину и да оператер достави одговарајући доказ надлежном органу да користи најбоље доступне технике.

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, за активности премазивања обухваћене тачком 8. у Прилогу 5 које се не могу изводити под контролисаним условима, надлежни орган може дозволити да емисије из постројења не буду у складу са дозвољеним вредностима прописаним за ова постројења, уколико оператер покаже надлежном органу да поштовање вредности није технички и економски изводљиво и да користи најбоље доступне технике.

За постројења у којима се обављају две или више активности, код којих је потрошња растварача већа од границе потрошње растварача наведене у Прилогу 2 ове уредбе, захтеви у погледу емисија из Прилога 5 ове уредбе морају да се испуне или за сваку активност појединачно или на начин да укупна емисија из постројења није већа од оне која би се добила у случају када би се примениле вредности емисије за сваку активност појединачно.

За постројења у којима се обављају две или више активности, и код којих је потрошња растварача наведених у чл. 7. и 8. већа од границе потрошње растварача наведене у Прилогу 2 ове уредбе, захтеви у погледу емисија из чл. 7. и 8. морају да се испуне за сваку активност појединачно.

Члан 11.

За постојећа постројења у којима се користе постојећи уређаји за смањивање емисија и која задовољавају следеће вредности емисија изражене као укупни угљеник:

– 50 mg C/нормални m3 у случају инсинерације;

– 150 mg C/нормални m3 у случају других уређаја за смањивање емисија,

захтеви у погледу емисије из Прилога 5 ове уредбе, сматраће се испуњеним под условом да укупне емисије целог постројења не прелазе емисије које би се јавиле да су испуњени сви остали захтеви из Прилога 5 ове уредбе.

Члан 12.

За постројења која не користе шему за смањење емисија, смањење емисија испарљивих органских једињења постиже се на основу појединачних мерења емисије, а у случају да су емисије укупног органског угљеника на излазу из уређаја за смањивање емисија веће од 10 kg/h. на основу континуалних мерења емисије испарљивих органских једињења.

Појединачна мерења за нова или знатно промењена постројења први пут се врше најраније три месеца, а најкасније шест месеци од датума пуштања постројења у рад, а потом на сваке три године.

Континуална мерења емисије за нова или знатно промењена постројења успостављају се пре стављања постројења у рад.

Члан 13.

Шема за смањење емисија заснива се на прихватљивим техничким и технолошким претпоставкама којом се обезбеђује адекватно снабдевање материјама које се користе као замена испарљивим органским растварачима од самог почетка примене шеме за смањење емисија.

Оператер постојећег постројења, као и оператер новог постројења, који одлуче да примене шему за смањење емисије, ту шему примењују у складу са чланом 10. став 1. тачка 2) ове уредбе, о чему обавештавају Министарство и достављају му шему коју примењује.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 14.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 4. став 4. и члана 13. став 1. ове уредбе које се примењују од 1. јула 2013. године, одредбе члана 10. став 1. тачка 1) ове уредбе која се примењује на

постојећа постројења од 1. јула 2016. године и одредбе члана 12. став 1. ове уредбе која се примењује на постојећа постројења од 1. јануара 2016. године.

05 број 110-9926/2011-1
У Београду, 29. децембра 2011. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,
Ивица Дачић, с.р.

ПРИЛОГ 1

ЛИСТА АКТИВНОСТИ

Овај прилог садржи активности наведене у члану 3. ове уредбе у постројењима наведеним у Прилогу 2.

У свакој од наведених тачака, активност укључује чишћење опреме као и одржавање и поправке, али не и чишћење производа, осим ако одредбама ове уредбе није другачије прописано.

Активности у којима се користе органски растварачи:

1) „наношење лепка (адхезива)“ је процес наношења лепка на неку површину, осим пријањајућих премаза и ламинирања који се користе у штампању;

2) „процес премазивања“ је било која активност код које се једнократно или виšekратно наносе континуални слојеви премаза на:

(а) возила следећих категорија, у складу са прописом којим се уређује подела моторних и прикључних возила и технички услови за возила у саобраћају на путевима:

– нове аутомобиле, из категорије М1 и категорије N1 уколико се премазују у истом постројењу као и возила категорије М1;

– камионске кабине за смештај возача, као и целокупни смештајни простор за техничку опрему возила N2 и N3;

– камионе у категоријама возила N1, N2 и N3, али не и камионске кабине;

– аутобусе у категорији возила M2 и M3;

– приколице категорије O1, O2, O3 и O4;

(б) металне и пластичне површине, укључујући авионе, бродове, возове и друго, као и примена средстава за раздвајање или гумених пресвлака;

(в) дрвене површине;

(г) текстил, тканине, фолије и папир;

(д) кожу.

Процес премазивања не односи се на премазивање металних подлога методом електрофорезе и хемијског распршивања. Ако је процес премазивања поступак у којем се на исти предмет било којом техником наноси штампа, такав поступак се сматра делом активности процеса премазивања. Процеси штампања као посебне активности нису укључени у процес премазивања али могу бити обухваћени овом уредбом, уколико се могу подвести под активност из тачке 8);

3) „премазивање (облагање) калема“ је сваки процес у којем се калеми од челика, нерђајућег челика, обложеног челика, легура бакра или алуминијумских трака облажу филмом полимера или ламинатним премазом у континуалном процесу;

4) „хемијско чишћење“ је било која индустријска или комерцијална активност код које се испарљива органска једињења користе у постројењу за чишћење одевних предмета, намештаја и сличне потрошне робе, са изузетком ручног уклањања мрља у текстилној индустрији и индустрији одеће;

5) „производња обуће“ је сваки процес производње комплетне обуће;

6) „производња премаза, лакова, мастила и лепка“ је производња финалних производа за премазивање, лакова, боја и лепка, као и међупроизвода ако се производе у истом постројењу мешањем пигмената, смола и адхезивних материјала са органским растварачем или неким другим супстанцама које су носачи, укључујући дисперзивне и предисперзивне процесе, подешавање вискозности и нијанси и паковање финалних производа у резервоаре;

7) „производња фармацевтских производа“ подразумева хемијску синтезу, ферментацију, екстракцију, формулацију и довршавање хемијских производа и, уколико се изводи на истом месту, производњу међупроизвода;

8) „штампање“ је сваки процес репродукције текста и/или слика у којем се, путем носача слике, мастило преноси на било какав тип површине. Оно укључује и са тим повезане технике лакирања, премазивања и ламинирања. Међутим, само следећи под-процеси обухваћени су овом уредбом:

– флексографија је процес штампања у којем се користи гумени или еластични фотополимерни носач слике који је испушчен у односу на остатак површине, користећи течна мастила која се суше испаравањем;

– heatset web offset штампање је процес штампања код којег је носач слике у истој равни са остатком површине при чему се материјал који се штампа уводи у машину континуално, из котура. Део којим се не штампа је обрађен тако да привлачи воду и на тај начин одбија мастило. Део којим се штампа је обрађен тако да прима и преноси мастило на површину за штампање. Испаравање се одвија у пећи у којој се топао ваздух користи за загревање штампаног материјала;

– ламинирање везано за процес штампања је лепљење два или више флексибилних материјала да би се произвели ламинати;

– ротогравура за публикације је ротогравура која се користи за штампање папира за часописе, брошуре, каталоге, или сличне производе, помоћу мастила на бази толуена;

– ротогравура је процес штампања помоћу цилиндричног носач слике у којем се носач слике налази испод остатка површине користећи течна мастила која се суше испаравањем. Удубљења се попуњавају мастилом а вишак се отклања са дела на коме се не штампа пре него што површина која се штампа дође у додир са цилиндром и прими мастило из удубљења;

– рото сито штампа је процес штампања у којем се мастило преноси на површину коју треба штампати потискивањем кроз порозни носач слике, при чему је део којим се штампа отворен, а део којим се не штампа затворен, користећи течна мастила која се суше испаравањем, при чему се материјал који се штампа уводи у машину континуално, из котура;

– лакирање је процес којим се лак или адхезивни премаз наноси на флексибилни материјал у циљу каснијег затварања амбалаже;

9) „прерада гуме“ је сваки процес мешања, дробљења, млевења, ваљања, пресовања и вулканизације природне или синтетичке гуме као и помоћни процеси за обраду природне или синтетичке гуме ради добијања крајњег производа;

10) „чишћење површина“ је сваки процес, осим хемијског чишћења, у којем се користе органски растварачи за уклањање прљавштине са површине материјала укључујући и одмашћивање. Чишћење које се састоји од више од једног корака пре или после неке друге активности сматра се једном операцијом чишћења. Овај процес не односи се на чишћење опреме већ на чишћење површине производа;

11) „екстракција биљних уља и животињских масти и рафинација биљних уља“ је било који процес код којег се обавља екстракција биљног уља из семена и другог биљног материјала, прерада сувих остатака за добијање сточне хране, пречишћавање масти и биљних уља добијених из семена, из биљног и/или животињског материјала;

12) „завршна обрада возила“ је свако индустријско и комерцијално премазивање и сродни послови одмашћивања кроз које се обавља:

(1) премазивање друмских возила или њихових делова које се изводи у циљу поправке возила, заштите или украшавања, изван производних погона;

(2) првобитно премазивање друмских возила или њихових делова помоћу материјала за завршну обраду, када се тај поступак обавља изван оригиналне производне линије; или

(3) премазивање приколица (укључујући полуприколице), категорија O у складу са прописом којим се уређује подела моторних и прикључних возила и технички услови за возила у саобраћају на путевима;

13) „наношење премаза на савитљиве жице и облагање савитљивих жица синтетичким и природним полимерима“ је било која активност премазивања металних проводника која се користи за намотавање калема у трансформаторима и моторима и друго;

14) „импрегнација дрвета“ је сваки процес заштите дрвета заштитним средствима; „ламинација дрвета и пластике“ је било који процес спајања дрвета и/или пластике да би се добили ламинирани производи.

ПРИЛОГ 2

ЛИСТА ПОСТРОЈЕЊА

	Постројења у којима се обављају активности	Мала постројења (доња граница потрошње растварача у t/години)	Средња постројења (горња граница потрошње растварача у t/години)
1	Heatset web ofset štampa (топлотно подешени отисак)	≥15-25	>25
2	Ротогравура за публикације		>25
3	Остала рото штампа, флексографија, рото сито штампа, јединица за ламинацију или лакирање	≥15-25	>25
	Рото сито штампа на текстилу/картону	-	>30
4	Чишћење површина ⁽¹⁾	≥1-5	>5
5	Друга површинска чишћења	≥2-10	>10
6	Премазивање возила и завршна обрада возила	>0,5-15	>15
7	Премазивање калема	-	>25
8	Друга премазивања, укључујући премазивање метала, пластике, текстила ⁽²⁾ , влакана, фолија и папира	≥5-15	>15
9	Наношење премаза на савитљиве жице и облагање савитљивих жица синтетичким и природним полимерима	-	>5
10	Премазивање дрвених површина	≥15-25	>25
11	Хемијско чишћење	0	-
12	Импрегнација дрвета	-	>25
13	Премазивање коже	≥10-25	>25
14	Производња обуће	>5	>15
15	Ламинација дрвета и пластике	>5	>15
16	Наношење лепка (адхезива)	>5	>15
17	Производња препарата за премазивање, лакова, мастила и лепка (адхезива)	≥100-1000	>1000
18	Прерада гуме	-	>15
19	Екстракција биљних уља и животињских масти и рафинација биљних уља	-	>10
20	Производња фармацеутских производа	-	>50

⁽¹⁾ Коришћење једињења наведених у члану 7. и члану 8. став 2.

⁽²⁾ Ротациона сито штампа на текстилу је покривена активношћу под бројем 3.

ПРИЛОГ 3

ПОДАЦИ О ПОСТРОЈЕЊУ КОЈЕ КОРИСТИ ОРГАНСКЕ РАСТВОРАЧЕ

Правно лице:

[Empty rectangular box for legal entity name]

..... (адреса надлежног органа)
.....
.....

1. Оператер

Име/назив правног лица/адреса

[Empty rectangular box for operator name and address]

Лице одговорно за контакт са надлежним органом:

[Empty rectangular box for contact person]

Телефон/Факс/Е-mail:

[Empty rectangular box for contact information]

2. Локација постројења (уколико није иста као адреса оператера)

Назив и адреса правног лица које управља постројењем:

[Empty rectangular box for location and managing entity name]

3. Тип постројења и активности

Број из Прилога 2 ове уредбе:

Прилог 2

4. Датум пуштања постројења у рад

[Empty rectangular box for start date]

5. Датум и број грађевинске дозволе

[Empty rectangular box for permit date and number]

6. Технички подаци о постројењу (видети коментаре)

- Потрошња растварача (kg/год):

.....
.....

- Номинални капацитет (kg/дан):

.....
.....

- Опасне материје или смеше:

Да ли се користе материје или смеше које су, услед садржаја испарљивих органских једињења, класификоване као канцерогене, мутагене или токсичне по репродукцију којима су додељена обавештења о опасности H340, H350, H350i, H360D или H360F или ознаке ризика R45, R46, R49, R60 или R61?

да

не

- Да ли се у ваздух испуштају халогенована органска једињења са ознаком ризика R40 или R68 и са обавештењима о опасности H341 и H351 или неке друге органске материје које припадају класи I на основу Уредбе о ограничењу емисија загађујућих материја у ваздух?

да

не

- Да ли се органски отпадни гасови који настају из активности или постројења пречишћавају уређајима за смањивање отпадних гасова?

да

не

- Уколико постоји: Информације о уређајима за смањивање емисије отпадног гаса (нпр. тип, опис, ефикасност)

.....
.....
.....

7. Усклађеност са захтевима ове уредбе:

Случај 1:

Већ испуњавамо захтеве:

да

не

Случај 2: Не испуњавамо захтеве уредбе. Избор начина усклађености са захтевима уредбе тј. примену вредности емисије у складу са чланом 10. став 1, тачка 1) или примену шеме за смањење емисије у складу са чланом 10. став 1, тачка 2), извршићемо до 1. јула 2013. године.

да

не

Случај 3. Одлучили смо се за примену вредности емисије. Прва појединачна мерења за проверу емисија извршићемо до 1. јануара 2016. године. У случају да постоје прекорачења дозвољених вредности емисије, о томе ћемо обавестити надлежни орган и притом доставити план активности којима ће се емисије свести на прописане вредности. Усклађеност са вредностима ће се постићи најкасније до 1. јул 2016. године.

да

не

Случај 4: Одлучили смо се за примену шеме за смањење емисије. Шему за смањење емисије доставићемо надлежном органу најкасније до 1. јула 2013. године. Шему за смањење емисије применићемо тако да се усклађеност са циљним вредностима постигне у складу са Прилогом 7, а најкасније до 1. јула 2018. године.

да

не

.....
Место, датум

.....
Потпис

ПРИЛОГ 4

ГОДИШЊИ МАСЕНИ БИЛАНС РАСТВОРАЧА

I. Начела

Годишњи масени биланс растварача користи се за:

- 1) проверу испуњавања захтева;
- 2) утврђивање могућности смањивања емисија у будућности;
- 3) омогућавање обавештавања јавности о потрошњи растварача, емисијама растварача и испуњавања захтева ове уредбе.

II. Дефиниције

Следеће дефиниције представљају оквир за извођење масеног биланса.

Улази органских растварача (I):

I₁ Количина органских растварача или њихова количина у купљеним смешама који се користе као улаз у процесу у временском периоду током кога се израчунава масени биланс.

I₂ Количина органских растварача или њихова количина у купљеним смешама који су сакупљени и поново се користе као улаз растварача у процесу. Обновљени растварач обрачунава се сваки пут када се користи за обављање неке активности.

Изази органских растварача (O):

O₁ Емисије у отпадним гасовима.

O₁ = O_{1.1} + O_{1.2}

O_{1.1} Емисије сакупљених отпадних гасова третираних технологијом за смањење емисије издувних гасова.

O_{1.2} Емисије сакупљених отпадних гасова који нису третирану технологијом за смањење емисије издувних гасова.

O₂ Органски растварачи који се губе у води, при чему се, приликом израчунавања O₃ узима у обзир пречишћавање отпадних вода.

O₃ Количина органских растварача која у производима који излазе из процеса остаје као нечистоћа или талог.

O₄ Фугитивне емисије органских растварача у ваздух. Ове емисије укључују проветравање просторија када се ваздух ослобађа у животну средину кроз прозоре, врата, пролазе и сличне отворе.

O₅ Органски растварачи и/или органска једињења која се губе услед хемијских или физичких реакција (укључујући оне који се уништавају, нпр. инсинерацијом или другим поступцима пречишћавања отпадних гасова или отпадних вода или се задржавају нпр. адсорпцијом уколико не спадају под O₆, O₇ или O₈).

O₆ Органски растварачи који су садржани у сакупљеном отпаду.

O₇ Органски растварачи или органски растварачи садржани у смешама које се продају или су намењене продаји као комерцијално вредни производи.

O₈ Органски растварачи садржани у смешама које су сакупљене за поновну употребу али не као улаз у процес, ако не спадају под O₇.

O₉ Органски растварачи који се испуштају на друге начине.

III. Употреба Годишњег масеног биланса растварача за проверу усклађености

Употреба плана управљања растварачима одређује се на следећи начин:

1) Потрошња (C) се може израчунати помоћу следеће једначине:

$$C = I_1 - O_8$$

2) за процену усклађености са укупном дозвољеном вредношћу емисија или циљне емисије из шеме за смањење емисија у складу са Прилогом 7.

Емисије (E) се могу израчунати помоћу следеће једначине:

a) $E = F + O_1$ за израчунавање фугитивне емисије у складу са индиректним методом под a1) или директним методом под a2);

b) $E = F + O_{1.1}$ за израчунавање фугитивне емисије у складу са индиректним методом под b1) или директним методом под b2).

3) Одређивање фугитивних емисија

Вредност фугитивне емисије изражена је као део улаза који се може израчунати помоћу следеће једначине:

$$I = I_1 + I_2$$

a) Методологија

Фугитивне емисије израчунавају се директним или индиректним методом.

Индиректна метода

a1) Уколико сакупљени непречишћени гасови нису класификовани као фугитивне емисије из Прилога 5:

$$F = I_1 - O_1 - O_5 - O_6 - O_7 - O_8$$

b1) Уколико су сакупљени непречишћени гасови класификовани као фугитивне емисије из Прилога 5:

$$F = I_1 - O_{1.1} - O_5 - O_6 - O_7 - O_8$$

Директна метода

a2) Уколико сакупљени непречишћени гасови нису класификовани као фугитивне емисије из Прилога 5:

$$F = O_2 + O_3 + O_4 + O_9$$

b2) Уколико су сакупљени непречишћени гасови класификовани као фугитивне емисије из Прилога 5:

$$F = O_{1.2} + O_3 + O_4 + O_9$$

Ова количина може бити одређена директним мерењем количина али може се израчунати и другим начинима, на пример, помоћу ефикасности задржавања емисија у процесу.

b) Учесталост

Фугитивне емисије могу се одредити кратким али свеобухватним низом мерења. Поступак није потребно понављати док се опрема не модификује.

ПРИЛОГ 5

ПОТРОШЊА РАСТВОРАЧА И ВРЕДНОСТИ ЕМИСИЈА

Редни број	Активност (потрошња растварача у /години)	Потрошње растварача (граница потрошње растварача у /години)	Вредности емисије у отпадним гасовима (mg C/нормални m ³)	Вредности фугитивних емисија (% уноса растварача)		Укупне вредности емисија		Напомене
				нова	постојећа	нова	постојећа	
1.	Топлотно поделени отисак (heatset web offset штампање) (>15)	15-25	100	30 ⁽¹⁾ / 20 ⁽²⁾				(1) Остаци растварача у готовом производу не сматрају се делом фугитивних емисија. (2) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
		>25	20	30 ⁽¹⁾ / 20 ⁽²⁾				
2.	Ротограура за публикације (>25)		75	10 ⁽¹⁾	15 ⁽¹⁾			(1) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
3.	Остала ротограура, флексографија, рото енто штампа, јединице за ламинацију или лакирање (>15) рото енто штампа на текстилу/картону (>30)	15-25	100	25 ⁽²⁾				(1) Граница потрошње за рото енто штампу на текстилу и картону. (2) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
		>25	100	20 ⁽²⁾				
		>30 ⁽¹⁾	100	20 ⁽²⁾				
4.	Чишћење површина (>1)	1-5	20 ⁽²⁾	15				(1) Користи се једињења наведених у члану 7. и члану 8. став 2. (2) Вредност се односи на масу једињења у mg /нормални m ³ а не на укупни угљеник.
		>5	20 ⁽²⁾	10				
5.	Остало чишћење површина (>2)	2-10	75 ⁽¹⁾	20 ⁽¹⁾				(1) Постројења која надлежном органу покажу да просечан садржај органског растварача у свим материјалима за чишћење не прекорачује 30% масених изузета су од примене ових вредности.
		>10	75 ⁽¹⁾	15 ⁽¹⁾				

Редни број	Активност (потрошња растварача у t/години)	Потрошње растварача (граница потрошње растварача у t/години)	Вредности емисије у отпадним гасовима (mg C/нормални m ³)	Вредности фугитивних емисија (% уноса растварача)		Укупне вредности емисија		Напомене
				нова	постојећа	нова	постојећа	
6.	Премазивање (<15) и завршна обрада возила	>0,5	50 ⁽¹⁾	25 ⁽¹⁾				(¹) Задовољавање услова из члана 9, став 2, треба да се покаже на основу 15-минутних просечних мерења. (²) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
7.	Премазивање калема (>25)		50 ⁽¹⁾	5 ⁽²⁾	10			(¹) За постројења која користе технике које дозвољавају поновну употребу сакупљених растварача, вредност емисије је 150. (²) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
8.	Остала премазивања, укључујући премазивање метала, пластике, текстила (¹), тканине, фолија и папира (>5)	5-15 >5	100 ⁽¹⁾ 50/75 ⁽²⁾ (³) (⁴)	20 ⁽⁴⁾ (⁵) 20 ⁽⁴⁾ (⁶)				(¹) Вредности емисије примењују се на процесе премазивања и сушења који се одвијају под контролисаним условима. (²) Прва вредност емисије примењује се на процесе сушења, друга на процесе премазивања. (³) За постројења за премазивање текстила које користе технике које дозвољавају поновну употребу сакупљених растварача, вредност емисије за процесе премазивања и сушења који се одвијају заједно износи 150. (⁴) Активности премазивања које се не могу одвијати под контролисаним условима (као што је градња бродова, бојење авиона) могу се изузети од ових вредности у складу са чланом 10, став 3. (⁵) Рото ситно штампана текстила обрађена је активношћу под редним бројем 3. (⁶) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.

Редни број	Активност (потрошња растварача у l/години)	Потрошње растварача (гранула потрошње растварача у l/години)	Вредности емисије у отпадним гасовима (mg C/нормални m ³)	Вредности фугитивних емисија (% уноса растварача)		Укупне вредности емисија		Напомене
				нова	постојећа	нова	постојећа	
9.	Наношење премаза на савиљиве жице и облагање савиљивих жица синтетичким и природним полимерима					10 g/kg ⁽¹⁾ 5 g/kg ⁽²⁾		(1) Односи се на постројења где је средњи пречник жице ≤ 0,1 mm. (2) Примењује се за сва остала постројења.
10.	Премазивање дрвених површина (>15)	15-25 >25	100 ⁽¹⁾ 50/75 ⁽²⁾	25 ⁽¹⁾ 20 ⁽²⁾				(1) Вредности емисије примењују се на процесе премазивања и сушења који се одвијају под контролисаним условима. (2) Прва вредност се односи на процесе сушења, друга на процесе премазивања. (3) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
11.	Хемијско чишћење					20 g/kg ⁽¹⁾ ⁽²⁾		(1) Изражено у маси емитованог растварача по килограму очишћеног и осушеног производа. (2) Вредност емисије из члана 8. став 2. не примењује на овај сектор.
12.	Имиграција дрвета		100 ⁽¹⁾	45 ⁽²⁾		11 kg/m ³		(1) Не односи се на имиграцију креозотом. (2) Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама.
13.	Премазивање коже (>10)	10-25 >25 >10 ⁽¹⁾				85 g/m ² 75 g/m ² 150 g/m ²		Вредности емисије изражене су у грамама растварача емитованим по једном m ² производа. (1) За премазивање коже у индустрији намештаја и у одређеним производима од коже, као што су торбе, каишеви, новчаници, итд.
14.	Производња обуће (>5)					25 g по пару		Укупне дозвољене вредности емисије изражене су у грамама растварача емитованог по пару комплетно произведене обуће.

Редни број	Активност (потрошња растварача у t/години)	Потрошње растварача (граница потрошње растварача у t/години)	Вредности емисије у отпадним гасовима (mg C/нормални m ³)	Вредности фугитивних емисија (% уноса растварача)		Укупне вредности емисија		Напомене
				нова	постојећа	нова	постојећа	
15.	Ламинација дрвета и пластике (>5)				30 g/m ²			
16.	Наношење лепка (адхезива) (>5)	5-15 >15	50 (1) 50 (1)	25 (2) 20 (2)				(1) Ако се користе технике које дозвољавају поновну употребу сакупљених растварача, вредност емисије у отпадним гасовима је 150. Испарљива органска једињења која се налазе у непречишћеним отпадним гасовима сматрају се фугитивним емисијама. Вредност фугитивне емисије не укључује растварач који је продат као део смеше за премазивање у запечатеном контејнеру. (2) Ако су коришћене технике које дозвољавају поновну употребу сакупљених растварача, вредност емисије у отпадним гасовима је 150. (3) Вредност фугитивне емисије не укључује растварач који је продат као део производа или смеше у запечатеном контејнеру.
17.	Производња препарата за премазивање, лакова, мастила и лепка (>100)	100-1000 >1000	150 150	5 (1) 3 (1)		5% уноса растварача 3% уноса растварача		
18.	Прерада гуме (>15)		20 (1)	25 (2)		25% уноса растварача		
19.	Екстракција биљних уља и животињских масти и рафинација биљних уља							(1) Укупну дозвољену вредност емисије за постројења која обрађују појединачне шарже семена и остале биљне материје треба да одреди надлежни орган основу специфичности случаја, примењујући најбоље доступне технике. (2) Примењује се на све процесе фракционисања изузев дегумирања (уклањање гуме из уља). (3) Уклањање гуме из уља
						Животињска маст: 1,5 kg/t Рициново уље: 1 kg/t Семе уљане репице: 1 kg/t Семе сунокрета: 1 kg/t Зрно соје (нормално млевена): 0,8 kg/t Зрно соје (беле пахуљице): 1,2 kg t Остало семење и биљни материјал:		

Редни број	Активност (потрошња расварача у t/години)	Потрошње расварача (граница потрошње расварача у t/години)	Вредности емисије у отпадним гасовима (mg C/нормални m ³)	Вредности фугитивних емисија (% уноса расварача)		Укупне вредности емисија		Напомене
				нова	постојећа	нова	постојећа	
						3 kg/t ⁽¹⁾ 1,5 kg/t ⁽²⁾ 4 kg/t ⁽²⁾		
20.	Производња фармацевтских производа (>50)		20 ⁽¹⁾	5 ⁽²⁾	15 ⁽²⁾	5% уноса расварача	15% уноса расварача	(¹) Ако су коришћене технике које дозвољавају поновну употребу сакупљених расварача, вредност емисије у отпадним гасовима је 150. (²) Вредност фугитивне емисије не укључује расварач продат као део производа или смеше у запечатеном контејнеру.

ПРИЛОГ 6

ДОЗВОЉЕНЕ ВРЕДНОСТИ ЕМИСИЈА У ИНДУСТРИЈИ ПРЕМАЗИВАЊА ВОЗИЛА

Укупне дозвољене вредности емисије изражене су у грамима растварача који се емитује у односу на површину производа у квадратним метрима и у килограмима растварача који се емитује у односу на каросерију.

Површина производа наведеног у табели овог прилога дефинише се као површина израчуната из укупне површине електрофоретски премазаног подручја и површине свих делова који јој се могу додати у следећим фазама процеса премазивања а који се премазују истим премазом као и онима који су коришћени за наведени производ, или премазаних у постројењу.

Површина електрофоретски премазаног подручја израчунава се по формули:

$$\frac{2 \times \text{укупна маса шкољке производа}}{\text{просечна дебљина лима} \times \text{густина лима}}$$

Ова метода се примењује и за остале премазане делове који се израђују од лима. Могу се користити и компјутерско пројектовање или остале еквивалентне методе за израчунавање површине за делове који су додати или за укупну површину која се премазује у постројењу.

Укупна дозвољена вредност емисије дата у табели овог прилога односи се на све фазе процеса који се одвијају у истом постројењу почевши од електрофоретског премазивања или било које врсте премазивања, преко финалног премазивања воском укључујући и полирање горњег површинског слоја, као и на раствараче који се користе за чишћење опреме, укључујући и кабину за распршивање и осталу фиксну опрему, како у току тако и након производног процеса.

Активност (потрошња растварача у t/години)	Граница производње (односи се на годишњу производњу премазаних делова)	Укупна дозвољена вредност емисије	
		Нова постројења	Постојећа постројења
Премазивање нових аутомобила (>15)	>5000	45 g/m ² или 1,3 kg/каросерији + 33 g/m ²	60 g/m ² или 1,9 kg каросерији + 41 g/m ²
	≤5000 премазаних (моно)запреминских оквира или >3500 израђених шасија	90 g/m ² или 1,5 kg/каросерији + 70 g/m ²	90 g/m ² или 1,5 kg/каросерији + 70 g/m ²
		Укупна вредност емисије (g/m ²)	
Премазивање нових камионских кабина (>15)	≤5000	65	85
	>5000	55	75
Премазивање нових комбија и камиона (>15)	≤2500	90	120
	>5000	70	90
Премазивање нових аутобуса (>15)	≤2000	210	290
	>2000	150	225

Постројења за премазивање возила која су испод границе потрошње растварача у табели треба да испуне захтеве дате за сектор завршне обраде возила који су наведени у Прилогу 5 ове уредбе.

ШЕМА ЗА СМАЊЕЊЕ ЕМИСИЈА

1. Опште напомене

1) Оператер може да користи било коју шему за смањење емисије, посебно пројектовану за његово постројење.

2) У случају коришћења премаза, лакова, лепка или мастила, може се користити шема из тачке 2. овог прилога.

3) Уколико је наведени метод неприкладан, надлежни орган може дозволити оператеру да примени било коју алтернативну шему ради постизања смањења емисија које ће бити једнаке смањењу постигнутом, уколико се примењују вредности емисија из Прилога 5 и 6 ове уредбе. Приликом израде шеме треба да се води рачуна о следећим чињеницама:

(а) ако су производи за замену који садрже мале количине или не садрже раствараче још увек у фази развоја, оператеру се мора продужити рок за спровођење својих планова за смањење емисија;

(б) референтна тачка за смањење емисија треба у што већој мери да одговара емисијама које би се постигле када се не би предузеле никакве активности за њихово смањење.

2. Шема за смањење емисија у случају наношења премаза, лакова, лепка или мастила

1) Следећа шема примењује се на постројења за која је могуће претпоставити константан садржај чврсте материје у производу. Од оператера се не захтева демонстрација да је смањење емисије једнако оном које би било постигнуто да се примене вредности емисије из Прилога 5.

2) Оператер треба да припреми шему за смањење емисија која посебно обухвата смањење просечног садржаја растварача у унесеним материјама (нарочито премаза и средстава за чишћење) и/или повећање ефикасности у употреби чврсте материје како би се постигло смањење укупних емисија из постројења за дати проценат годишњих референтних емисија тј. циљна емисија.

3) Примењује се следећи временски оквир:

Табела 1.

Временски период		Највеће дозвољене годишње емисије
Нова постројења	Постојећа постројења	
до 01.01.2013.	до 01. јула 2016.	циљна емисија x 1,5
до 01.01.2014.	до 01.07.2018.	циљна емисија

4) Годишња референтна емисија израчунава се на следећи начин:

(а) одређује се укупна маса чврсте материје у количини премаза и/или мастила, лака или лепка која се користи у току године. Чврсте материје су сви материјали у премазима, мастилима, лаковима или лепковима који постају чврсти након што вода или испарљива органска једињења испаре.

(б) годишње референтне емисије израчунавају се множењем масе одређене у тачки а) одговарајућим фактором наведеним у табели 2. овог прилога:

5) Циљна емисија рачуна се на следећи начин:

Циљна емисија једнака је годишњој референтној емисији помноженој са процентом који је једнак:

– (вредност фугитивне емисије + 15), за постројења која спадају под тачку 6. и групу са доњим границама потрошње растварача из тач. 8. и 10. Прилога 5 ове уредбе;

– (вредност фугитивне емисије + 5) за сва друга постројења.

Табела 2.

Број активности према Прилогу II	Активност	Потрошња растварача у т/години	Фактор умножавања за одређивање годишње референтне емисије	Процент за одређивање циљне емисије
2	Ротогравура за публикациије	>25	4	а) Нова постројења (10 + 5) б) Постојећа постројења: (15 + 5)
3	Остала ротогравура, флексографија, јединице за ламинацију или лакирање	>15 - 25 >25	4	(25 + 5) (20 + 5)
	а) рото сито штампа	15 - 25 >25	1,5	(25 + 5) (20 + 5)
	б) рото сито штампа на текстилу/ картону	>30	1,5	(20 + 5)
6	Завршна обрада возила	>0,5	3	(25 + 15)
6	Премазивање возила	<15	3	(25 + 15)
7	Премазивање калема	>25	3	а) Нова постројења (5 + 5) б) постојећа постројења: (10 + 5)
8	Премазивање текстила, влакана, фолија или папира	>5 - 15 > 15	4	(25 + 15) (20 + 5)
8	Остала премазивања укључујући премазивање метала и пластике	>5 - 15 > 15	1,5	(25 + 15) (20 + 5)
10	Премазивање дрвених површина	15 - 25 >25	4	(25 + 15) (20 + 5)
12	Импрегнација дрвета	>25	1,5	(45 + 5)
16	Наношење лепка (адхезива)	>5 - 15 >15	4	(25 + 5) (20 + 5)
	Пресвлачење површина које су у додиру са храном, премазивање у авио индустрији	Исте вредности као за 8, 10. и 16.	2,33	Исте вредности као за 8, 10. и 16.

6) Сматра се да је усклађеност постигнута ако је стварна емисија растварача одређена из годишњег масеног биланса растварача мања или једнака циљној емисији.

7) У случају постројења за која се издаје интегрисана дозвола, минимални услов је циљна емисија израчуната помоћу фактора умножавања и процента смањења из горње табеле. Надлежни орган дужан је да провери да ли се на основу референтног документа Европске уније Најбоље доступне технике „Површински третман органским растварачима” морају користити строжије вредности за фактор умножавања и процента, за појединачан случај и да то буде прописано у интегрисаној дозволи.

8) Ако као резултат примене шеме за смањење емисије, оператер одлучи да престане са употребом уређаја за смањивање емисија јер циљна емисија може да буде постигнута без рада тог уређаја, такву одлуку мора одобрити надлежни орган.

3. Поједностављена потврда усаглашености:

Усклађеност са циљном емисијом из шеме за смањење емисије у складу са тачком 2. овог прилога треба да се постигне за постројење под бројем 3. из Прилога 2 уколико:

а) постројење користи само мастила, лакове, лепкове и/или неактивне материје чији је садржај растварача мањи од 10%;

б) оператер овог постројења преда изјаву о усаглашености примене тачке а) надлежном органу најкасније до датума наведеног у складу са тачком 2. подтачка 4) овог прилога.

Усклађеност са циљном емисијом из шеме за смањење емисија у складу са тачком 2. овог прилога треба да се постигне за постројења чија је потрошња растварача <15 тона/години у складу са Прилогом 2, активност број 6. (премазивање возила и завршна обрада возила) или активност број 8. (остала премазивања укључујући премазивање метала, пластике, текстила, тканине, фолија и папира) уколико се:

а) у постројењу користе само премази са 250 g/l испарљивих органских једињења или мање, као и средства за чишћење чији је садржај испарљивих органских једињења мањи од 20% масених; и

б) оператер овог постројења преда изјаву о усаглашености примене тачке а) надлежном органу најкасније до датума наведеног у складу са тачком 2. подтачка 4) овог прилога.

Усклађеност са циљном емисијом из шеме за смањење емисија у складу са тачком 2. овог прилога треба да се постигне за постројења чија је потрошња растварача <15 тона/години у складу са Прилогом 2, активност број 6. (премазивање возила и завршна обрада возила) уколико се:

а) у постројењу користе само премази са садржајем испарљивих органских једињења са вредношћу која је у складу са прописом којим се уређују ограничења и забране производње, стављања у промет и коришћења хемикалија које представљају неприхватљив ризик по здравље људи и животну средину;

б) оператер овог постројења преда изјаву о усаглашености примене тачке а) надлежном органу најкасније до датума наведеног у складу са тачком 2. подтачка 4) овог прилога.

Усклађеност са циљном емисијом из шеме за смањења емисија у складу са делом II. овог прилога разматра се да се постигне за постројења чија је потрошња растварача <15 тона/години у складу са Прилогом 2, активност број 15. (ламинација дрвета и пластике) и активност број 16. (наношење лепка (адхезива)) зато што:

а) постројења која користе само лепкове и основне премазе чији је садржај органског растварача мањи од 5% масених; и

б) оператер овог постројења преда изјаву о усаглашености примене тачке а) надлежном органу најкасније до датума наведеног у складу са тачком 2. подтачка 4) овог прилога.

Садржај испарљивих органских једињења (VOC вредност) у смешама за премазивање једнак је маси испарљивих органских једињења од које се одузима маса воде и дели са запремином смеше за премазивање, умањен за запремину воде у њему и изражава се у g/l.

VOC вредност (g/l) израчунава се по формули:

$$\frac{\text{(масена концентрација испарљивих органских једињења – маса воде)}}{\text{(запремине смеше за премазивање – запремине воде)}}$$

VOC вредност је заснована на употреби материјала за премазивање укључујући раствараче које је преписао или препоручио произвођач.